

Аутори пројектне наставе: Марија Алексић, Бојана Ракоњац, Татјана Филиповић
Допунска настава на српском језику у иностранству: Берлин, Франкфурт и Хамбург

Наставна тема: Други светски рат
Наставна јединица: „Дневник Ане Франк“
Време реализације: Март, 2023. године

Пројектна настава: „Култура сећања-Дневник Ане Франк“
Разреди: VII- VIII

Облик рада: фронтални, индивидуални, групни

Методе/технике рада: вођени разговор, текст метода, анализа извора (слика, текстова), читање одломака из „Дневника Ане Франк“, гледање филма „Дневник Ане Франк“, посета Јеврејском музеју и Центру породице Франк у Франкфурту, снимање кратких видео-записа уз помоћ мобилог телефона

Циљеви	Исходи	Међупредметне компетенције	Стандарди
<p>-утврђивање појмова епистоларна форма, геноцид, Холокауст, антисемитизам, логор; -Поистовећивање са жртвама и очување успомена на њих- Истицање важности сећања на преживеле, жртве, спасиоце и ослободиоце; -Препознавање да је холокауст био губитак за цивилизацију као целину, као и за државе које су биле директно укључене; Стицање бољег разумевања прошлости; -Подизање свести о локалном, регионалном и националном наслеђу; -тумачење поступака књижевних ликова, уз сопствену процену;</p>	<p>-објасни значење појмова епистоларна форма, геноцид, Холокауст, Антисемитизам, логор; - користи основне историјске појмове: геноцид, Холокауст - повезује текстуалне и визуелне информације са одговарајућим историјским догађајима; -повезује националну, регионалну и светску историју на примерима историјских извора о геноциду и Холокаусту - пореди историјске изворе о истој историјској појави - Српски језик: проналази експлицитне и имплицитне информације у једноставнијем тексту; -изношење сопствених утисака о прочитаном делу и одгледаном филму;</p>	<p>Компетенција за учење: ученик користи различите изворе информација и има критички однос према њима; Комуникација: уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица Одговорно учешће у демократском друштву: има позитиван став према поштовању људских права и слобода и уме да препозна њихово кршење. Рад са подацима и информацијама: користи информације из текстова, чита, тумачи и примењује их. Решавање проблема: Процењује тачност решења и начин решавања. Сарадња: Активно и конструктивно учествује у раду групе.</p>	<p>CJ.0.1.1.познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.) 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада,</p>

Средства и начини провере остварености исхода:

Посматрањем наставника и евидентирањем одговора ученика:

- 70% ученика је дало бар један одговор током часа (лична евиденција наставника)
- 95% ученика је учествовало активно у раду групе у складу са својим способностима (посматрањем рада група)
- 40% ученика уме да повеже националну, регионалну и светску историју анализом датих докумената и аргументовано изнесе свој став;
- Увидом у домаћи задатак и квиза на следећем часу, долазимо до сазнања ученици имају позитиван став према поштовању људских права и слобода, да желе да учествују у обележавању сећања на кршење истих.

Активности наставника	Активности ученика
<ul style="list-style-type: none">-Упознавање са појмом епистоларне форме;-Разговор о Другом светском рату;-Упознавање са појмовима-Антисемитизам, геноцид, Холокауст и логор;-Живот породице Франк;-Дневник Ане Франк, читање одломака на српском и немачком језику;-Гледање филма под истоименим називом-Разговор о логорима Аушвиц и Бергем-Белсен, где су одведене сестре Ана и Маргот Франк;-Ванвременске поруке Дневника;-Посета једног дела групе Јеврејском музеју и Центру породице Франк у Франкфурту;-Квиз и домаћи задатак.	<ul style="list-style-type: none">-Одговарају на питања наставника током часа;-Повезују појмове геноцид, Холокауст и Антисемитизам са њиховим објашњењима;-Дају своје мишљење о историјским изворима и о појавама геноцида и Холокауста;- Међусобно дебатишу на тему породице Франк и интересују се о осећањима девојчице, која их је записивала у свом дневнику;- Да спознају важност поштовања људских права и слободe и умеју да препознају њихово кршење;-Активно учествују у раду групе и израђују пано о животу породице Франк;- Снимање краћих видео-записа, уз коришћење одломака из Дневника Ане Франк;-Самопроцењују свој рад и уз помоћ наставника размењују своја мишљења о посећеном музеју;-Утврђивање знања помоћу квиза и давање одговора на питања из домаћег задатка.

Наставна средства:

- За сваку групу припремљени историјски прилози;
- За сваку групу ученика комплет дефиниција и објашњења;
- За сваку групу ученика припремљена презентација на тему живота породице Франк;
- За групу ученика из Берлина припремљен пано са историјским прилозима;
- За све групе ученика заједнички припремљени одломци из Дневника Ане Франк, који су употребљени у снимању видео-записа и креирању заједничког филма;

Литература и извори:

Архивске фотографије Генералног конзулата Републике Србије у Хамбургу;

Личне фотографије из Амстердама и из Центра породице Франк у Франкфурту;

Коришћење фотографија са интернета, које нису заштићене ауторским правима;

<https://aboutholocaust.org/sr/facts/shta-e-bio-holokaust>

<https://www.youtube.com/watch?v=tawcy2oJhzI>

<https://www.annefrank.org/en/anne-frank/secret-annex/>

https://www.b92.net/kultura/vesti.php?nav_category=1087&yyyy=2015&mm=06&dd=14&nav_i

Уводни делови пројектне наставе:

Наставници у својим групама уводе ученике у тему и циљеве пројектне наставе.

Разговарају о појму епистоларне форме и подсећају ученике о теми Другог светског рата. Заједнички покушавају да дефинишу тачне одговоре.

Наставници истичу тему часа и циљеве: Поистовећивање са жртвама и очување успомена на њих. Истицање важности сећања на преживеле, жртве, спасиоце и ослободиоце. Промовисања поштовања људских права, нарочито мањина.

Објашњавање појмова:

- **Антисемитизам** је нетрпељивост, мржња или предрасуде према Јеврејима.
- На хебрејском холокауст значи „**шоа**“ (виктор, пустош, ковитлац) и „**хурбон**“ (катастрофа). Холокауст је био покушај нацистичке Немачке и њених савезника да убију европске Јевреје током шест година трајања Другог светског рата. Систематски прогон и убијање резултирало је смрћу шест милиона Јевреја. Нацистичка реч „Коначно решење“ изражава циљ да се у потпуности уништи јеврејска заједница.
- **Геноцид** је међународни злочин да се потпуно или делимично уништи нека национална, етничка или религијска група. Геноцид спада у најтежу врсту дела против човечности и кривица никада не застарева.

Главни ток пројектне наставе:

Наставници разговарају са ученицима о животу породице Франк, уз помоћ презентације у power-pointu. Ученици за то време активно учествују у разговору, постављају питања и дају сопствена мишљења на наведену тему.

- Заједничким одабиром одломака на српском и немачком језику, ученици читају наглас делове из „Дневника Ане Франк“. Како би што боље разумели наведену тему, уз помоћ јутјуб канала, ученицима се пушта филм, уз тумачење поступака књижевних лика и изношење ставова о њима.

Са ученицима се дефинише и значење појма логора.

- **Концентрациони** или **сабирни логор** је врста затвора, која је створена за политичке противнике, припаднике појединих етничких или религијских група или било које групе људи. Концентрациони логори најчешће се стварају током рата и служили су у Другом светском рату за масовно истребљивање непожељних етничких скупина (Јевреја, Рома) од стране сила Осовине.
- Породица Франк је два месеца провела у логору Аушвиц. Након тога, породицу раздвајају и Ану и њену сестру Маргот Франк почетком новембра 1944. године одводе у логор Берген-Белсен. Услови живота Ане и њене сестре Маргот Франк у логору Берген-Белсен нису били најбољи, оне упркос свему нису успеле да победе болест, која их је тамо задесила. Заједнички разговор са ученицима, какво осећање је изазвало ово сазнање у њима и још једном говоримо о важности и неговању Културе сећања.

Завршни делови пројектне наставе:

- Група ученика из Берлина израђује пано - хронолошки приказ живота породице Франк;
- Посета Јеврејском музеју и Центру породице Франк у Франкфурту: Јеврејски музеј Франкфурт на Мајни је најстарији независни јеврејски музеј у Немачкој. Отворио га је савезни канцелар Хелмут Кол 9. новембра 1988, на 50. годишњицу Кристалне ноћи. Јеврејски музеј прикупља, чува и преноси деветстогодишњу јеврејску историју и културу града Франкфурта. Породични центар Франк прикупља и обједињује заоставштине јеврејске породице Франк из Франкфурта и са њима повезаних породица: Елиас, Цан и Стерн. Ту се налазе фотографије, писма, разгледнице и писане позивнице, као и слике, намештај, порцелан и књиге.
- Ученици уз помоћ наставница и одабраних одломка снимају краће видео-записе, који су измонтирани у телевизијском студију и обједињени у једну целину, као завршни продукт пројектне наставе.
- **Ванвременске поруке:**
Проналажење универзалних порука „Дневника Ане Франк“ и развијање осећаја солидарности и саосећања са жртвама холокауста. Израда постера са изабраним цитатима из Дневника. Разговор на тему: Шта је култура сећања, зашто је важно да памтимо и да знамо и шта бисмо ми поручили Ани.

Кратко предавање наставника и подсећање на важне историјске датуме у Србији:

- Дани сећања на Жртве Холокауста и геноцида у Другом светском рату су:
- јануар - Међународни Дан сећања на жртве Холокауста (дан ослобођења Аушвица)
- април - У Србији је Дан сећања на жртве геноцида, Холокауста и других жртава фашизма током Другог светског рата на просторима бивше Југославије (страдало је највише Срба, Јевреја и Рома...).
- 16. децембар - Дан сећања на ромске жртве у Другом светском рату, јер је 16.12.1942. године Хајнрих Химлер донео одлуку да се сви Роми са подручја Трећег рајха депортују у логоре ради њихове ликвидације.

Домаћи задаци:

Домаћи: Ученици да напишу у свескама, одговоре на следећа питања:

- а) Зашто је важно неговање Културе сећања и сећање на страдале жртве у Другом светском рату? Наведите бар један разлог.
- б) Дајте бар један предлог на који начин би могли да обележимо 22. април - Дан сећања на жртве геноцида и Холокауста у Србији и
- в) Како бисмо на најбољи начин могли да истражимо историју нашег краја уз помоћ модерне технологије? Опишите у неколико реченица.

Самоевалуација пројектне наставе:

Наставници бележе у својој евиденцији ангажовање ученика током часа.

Материјали који су коришћени у реализацији пројектне наставе, налазе се у прилогу:

- Филм ученика српске допунске школе у иностранству „Култура сећања – Дневник Ане Франк“ (<https://youtu.be/EdTIqSW2Yfg>)
- Квиз на тему Дневника Ане Франк (<https://wordwall.net/de/resource/55032426/%D0%B4%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D1%84%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BA>)
- Материјал о концентрационом логору Берген -Белсен и информације о боравку сестара Ане и Маргот Франк.
- Израда заједничког колажа учесника пројектне наставе са изабраним цитатима из Дневника.